

SkolmatSveriges verktyg bidrar till bättre skolmåltider

SkolmatSveriges senaste kartläggning visar bland annat att skolor som använder det webbaserade verktyget upprepade gånger har bättre måltidskvalitet än skolor som endast använder det en gång.

Ett av syftena med verktyget har sedan lanseringen 2012 varit att hjälpa skolor att utvärdera och utveckla sina skolmåltider utifrån ett helhetsperspektiv. Efter utvärderingen får skolan en rapport som visar styrkor och svagheter samt ger vägledning till förbättringar.

Mer hälsosamt

För första gången finns nu resultat som visar att skolor som använt verktyget upprepade gånger lyckas förbättra lunchens näringsriktighet signifikant.

– Det känns jätteroligt att se att verktyget verkar hjälpa skolorna. Vi hoppas nu på att allt fler börjar titta på helheten, genom att utvärdera även de övriga kvalitetsaspekter som ingår i verktyget, inklusive elevernas upplevelse av skolmåltiderna, säger Emma Patterson, projektledare för SkolmatSverige.

Helheten lika viktig

Kartläggningen visar även att utbudet av alternativa och vegetariska rätter samt näringsriktigheten har förbättrats bland skolor generellt mellan läsåret 2012/13 och 2013/14. Många olika faktorer bidrar dock till om eleverna äter och får den näring som skolmåltiden är tänkt att ge.

– Bra måltider är mer än bara maten på tallriken. Vi hoppas att fler skolor ser till hela måltidssituationen och ökar samverkan kring skolmåltiderna. SkolmatSveriges verktyg ger goda möjligheter att involvera hela skolan i arbetet med bra måltider säger Eva Sundberg, teamchef på Livsmedelsverket.

En skola som har haft nytta av verktyget är Västra skolan i Eslöv.

– Vi vill skapa en bra måltidssituation som helhet. Tack vare verktyget och resultatrapporten fick vi ett underlag att diskutera skolmåltiderna utifrån. Det är ett mycket bra verktyg som har öppnat ögonen på oss och bidragit till en ökad samverkan med skolan och pedagogerna. Verktyget kan bidra till att skapa förståelse och driva igenom förändringar, säger kökschef Johan Granström.

Verktyget ger underlag för att utveckla skolmåltiderna

På Sveriges Kommuner och Landsting är Per-Arne Andersson chef för avdelningen för utbildning och arbetsmarknad.

– Bra skolmat är en förutsättning för att eleverna ska trivas i skolan och orka prestera i skolarbetet. Med SkolmatSverige får kommunerna den information som behövs för att utveckla skolmåltiderna. Vår förhoppning är att fler skolor nu använder SkolmatSverige.

Fakta från kartläggningen:

- Mer än dubbelt så många skolor nådde upp till näringsrekommendationerna läsåret 2013/14 jämfört med läsåret 2012/13.
- Andelen skolor som erbjöd minst två huvudrätter samt skolor som ofta erbjöd vegetariska rätter ökade signifikant.
- Nästan hälften av skolorna angav att de årligen undersöker vad eleverna tycker om skolmåltiden med hjälp av elevenkäter.
- Tre fjärdedelar av skolorna uppgav att de någon gång under terminen mäter närvaro i skolrestaurangen eller hur mycket som äts av skollunchen.

Fakta om svenska skolmåltider och SkolmatSverige:

- Sedan 2011 finns ett lagkrav om att skolmåltiderna i grundskolan ska vara näringsriktiga.
- Skolmåltider (dvs. livsmedel, personal, transport, administration) är en investering om drygt 5 miljarder kronor per år (2013) enligt Skolverket.
- SkolmatSverige erbjuder sedan 2012 ett kostnadsfritt verktyg som hjälper skolor och kommuner att utvärdera, dokumentera och utveckla kvaliteten på sina skolmåltider - utifrån ett helhetsperspektiv. Sex kvalitetsområden ingår: utbud, näringsriktighet, säker mat, service och pedagogik, miljöpåverkan samt organisation och styrning. Matgästerna (elever och personal) kan också lämna synpunkter via enkäter. Skolor får automatiska rapporter som innehåller vägledning. Syftet är att stödja skolans och kommunens systematiska kvalitetsarbete.
- SkolmatSverige drivs idag av Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin på Stockholms läns landsting, i den referensgrupp som finns knuten till arbetet ingår Sveriges kommuner och landsting, Karolinska Institutet, Folkhälsomyndigheten och Livsmedelsverket.

För mer information:

Emma Patterson, projektledare SkolmatSverige, 08-123 37185, 072-526 6849
info@skolmatsverige.se alt. emma.patterson@ki.se

SkolmatSverige på sociala media:
www.twitter.com/SkolmatSverige
www.facebook.com/SkolmatSverige

Jonas Finnman, avdelningen för utbildning och arbetsmarknad, SKL, 08-452 71 22
jonas.finnman@skl.se

Sveriges Kommuner och Landsting på sociala media:
www.twitter.com/S_K_L
www.facebook.com/sverigeskommunerochlandsting